

Mitt landskap

Tidningen Arbetet 1993

När jag var barn bodde jag några år i Malmberget, nära ett sågverk, en skog och en oändlig kälkbacke. Från köksfönstret hade vi utsikt över de lappländska skogarna. På morgonen hängde nattens fuktighet kvar som moln över de många sjöarna - sju från vårt fönster sett.

Dessa få år har gett mig mina starkaste barndomsminnen, och min längtan är för evigt delad mellan södraste söder och norraste norr.

Egentligen är denna längtan inte konstig, kanske är den genetisk: min pappa är född i Jukkasjärvi, min mamma i Gällivare. Jag och mina systrar är de första som på fars sida bryter det norrbottniska släktledet som varat obrutet sedan 1600-talet.

Man skulle kunna tro att det är skillnaderna mellan Lappland och Skåne som klyver mitt hjärta, men det är lika mycket likheterna. Här i Skåne finns också vidderna; om inte bergen och skogarna, så väl slätten och havet, och ibland har de skånska ljuset samma sorts magi som det norrländska.

När jag tänker på Lappland, då tänker jag på urskogarna, vars luft är mättat av historia och av den stillsamma kunskap som bara orörd natur kan äga. Det friska, det vilda, det tysta och det oändliga. Elden, snön, solen, sjöarna och alla bär.

Att gå barfota i den skuggade skogen, inte veta var den slutar.

Att vila på sandstranden vid en liten dold sjö och att äta sig mätt på blåbär, lingon och hjortron. Den knastrande snön som lyser upp de mörka dygnen och i april är dagarna längre där i norr än här i söder.

Somrarnas tidlöshet. Att glömma klockan och lyssna till kroppen, äta frukost på eftermiddagen och kvällsmat på natten. Aldrig vara trött och alltid ha något att göra - detta är skillnaden mellan civilisationen och vildmarken.

Här i Skåne har vi den civiliserade kulturens alla uttryck, ändå tycker jag utbudet här är sämre än i norr. Naturligtvis beror det på personliga intressen: jag kör hellre scooter än går på krogen, jag sover hellre ute i naturen än på hotell, jag plockar hellre hjortron än går på bio och jag klär mig hellre i Helly Hansen och långkalsonger, än i festklänning och pumps.

Konstigt, egentligen, att jag hamnade här! Hur kunde det bli så? Doften av björkved får mig alltid att ifrågasätta mitt val att bosätta mig i Skåne, men de tidiga vårarna, med blommor redan i februari, är en rytm i min kropp.

Det är bara en dryg vecka sedan isen lossnade i norr. Då hade jag redan för länge sedan börjat äta mina frukostar ute i solen. Även trots att jag älskar de norrländska vintrarnas gnistrande renhet, så älskar jag de skånska fuktiga vintrarna än mer. För att de är så försvinnande korta.

En väninna från Stockholm förolämpade mig svårt när hon sa att Skåne är som en stor odlad trädgård. På sätt och vis har hon ju rätt, speciellt om man jämför det skånska kulturlandskapet med den lappländska vildmarken - men varför tog jag det nästan personligt?

Kanske för att Skåne är en slags symbol för hur jag ser livet i vårt samhälle. Odlat, ansat, inrutat, utstakat, besprutat - men i dikeskanterna, på ödetomterna, vid stränderna frodas de små vilda oaserna. Det är dom jag ser, hellre än slättens rutsystem.

Och för en vild planta är det en större utmaning att överleva som i Skåne än i Norrland.